5 Οκτωβρίου 2008

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΕΔΙΣ

/ Υπόθεση Μονής Βατοπαιδίου

ΚΑΡΥΑΙ ΤΗ 12η/25η Σεπτεμβρίου 2008

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΔΙΠΛΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΑΞΕΩΣ (ΕΔΙΣ)

Η Έκτακτος Διπλή Ιερά Σύναξις (ΕΔΙΣ) του Αγίου Όρους συνήλθε στις Καρυές με αφορμή τον ευρύτερο θόρυβο που προκαλεί στην κοινή γνώμη και στη ζωή του Αγίου Όρους ο συνεχής σχολιασμός και αναφορά των μέσων γενικής ενημερώσεως στο θέμα των εξ ανταλλαγής ακινήτων της Ιεράς Μονής Βατοπαιδίου, με επέκτασι σε πάσης φύσεως άλλα, συναφή και μή, αγιορειτικά θέματα.

Μέσα σε κλίμα ευθύνης, ομονοίας και ελευθερίας έγιναν όλες οι εργασίες της Ιεράς Συνάξεως, ακούστηκαν όλες οι απόψεις και αποφασίσαμε ομόφωνα να απευθύνουμε λόγο υπεύθυνο και διαφωτιστικό στον αγωνιώντα λαό του Θεού:

1. Κατ’ αρχήν αισθανόμεθα την ανάγκη να ζητήσουμε συγγνώμη από τον ευσεβή Ελληνικό λαό για τον δημιουργηθέντα θόρυβο και θεωρούμε την κρίσι και κριτική όσων πονούν για το Άγιον Όρος ως απόδειξι γνησίου ενδιαφέροντος και αγάπης, για τη θεραπεία των αδυναμιών μας, την επίγνωσι των σφαλμάτων και την παραμονή στις αρχές της μοναστικής παραδόσεως.

2. Όσον αφορά στο συγκεκριμένο θέμα της ανταλλαγής ακινήτων μεταξύ Ι. Μονής Βατοπαιδίου και Ελληνικού Δημοσίου, τούτο εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Ελληνικής Δικαιοσύνης. Το Άγιον Όρος δέχεται τις διαδικασίες ελέγχου της νομιμότητος και αποκαταστάσεως κάθε παρατυπίας σχετικά με οικονομικές συναλλαγές, τη νομική και οποιαδήποτε άλλη πτυχή του θέματος. Παραλλήλως η Ι. Κοινότης ενεργεί τα δέοντα στο πλαίσιο της καταστατικής της αρμοδιότητος.

3. Το Άγιον Όρος με ενότητα και ομοψυχία υπομένει και αυτή τη δοκιμασία. Η ΕΔΙΣ με πόνο ψυχής αφενός αδελφικά εκφράζει την οφειλομένη συμπάθεια σε καθένα που βρίσκεται σε αδόκητη δυσκολία αυτό τον καιρό, αφετέρου όμως επιθυμεί να διατρανώση προς κάθε κατεύθυνσι, ότι καταδικάζει εκ των προτέρων κάθε πράξι που τυχόν θα αποδεικνυόταν αξιόμεμπτη και ότι εν πάση περιπτώσει δεν θεωρεί θεμιτή ή επιδιωκτέα οποιανδήποτε αδιαφανή σύμπραξι με την κοσμική εξουσία χάριν οικονομικών ή άλλων οφελών, αλλ’ αντιθέτως αποστασιοποιείται απεριφράστως και απορρίπτει παρόμοιες συμπεριφορές.

4. Βεβαίως οφείλουμε να διευκρινίσουμε ότι δεν υπηρετεί την αλήθεια η γενική ισοπέδωσις που παρατηρήθηκε στον πρόσφατο δημοσιογραφικό θόρυβο, με την

απαράδεκτη γενίκευσι των ανωτέρω και στις περιπτώσεις διαφόρων Ιερών Μονών, οι οποίες εκπληρώνουν το ιερό χρέος που ανέθεσε στους ώμους τους η ιστορία και η παράδοσις του έθνους μας για τη διαφύλαξι της πνευματικής και υλικής κληρονομίας τους.

5. Δεν έχει θέσι επίσης η ισοπεδωτική γενίκευσις και προς την πλευρά κάθε συνεργασίας του Αγίου Όρους με την Ελληνική Πολιτεία. Η παρατήρησις της πραγματικότητος των τελευταίων ετών στο Άγιον Όρος αναδεικνύει μίαν υποδειγματική και γόνιμο συνεργασία μετά της Ελληνικής Πολιτείας. Έχουμε άλλωστε χρησιμοποιήσει κονδύλια και εκ Κοινοτικών πόρων, βάσει μελετών, για συγκεκριμένα κτιριακά – αναστηλωτικά ιδίως έργα και τους νομίμους ελέγχους από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Η πραγματικότης αυτή χαρακτηρίζει και εκφράζει γνησίως τις προθέσεις και τις πράξεις του Αγιωνύμου Όρους, ενώ πλήθος ανθρώπων σε διάφορες θέσεις και διακονίες εκφράζουν την αγάπη τους για το έθνος, την Εκκλησία και το Άγιον Όρος, επιδεικνύοντας κατανόησι και πνεύμα συνεργασίας στα αγιορειτικά θέματα.

6. Εδώ οφείλουμε να υπογραμμίσουμε κάποιες βασικές αλήθειες για το Άγιον Όρος, που μοιάζει να λησμονούνται μέσα στη σύγχυσι των ημερών:

α. Τα Ιερά Καθιδρύματα των Ιερών Μονών έχουν διατηρηθή στην υπερχιλιετή ιστορία τους με τις περιουσίες που τα επροίκισαν οι αείμνηστοι κτήτορές τους και με τις δωρεές των ευλαβών πιστών. Τις περιουσίες αυτές που μας εκληροδότησε η ιστορία υποχρεούμεθα να διαχειρισθούμε, επί προφανεί ωφελεία των Ι. Μονών, όπως διαλαμβάνει ο νόμος. Βέβαια, όπως καταστήσαμε ήδη σαφές, τούτο δεν νομιμοποιεί τυχόν υιοθέτησι επιχειρηματικών μεθόδων αντιθέτων προς τα μοναχικά ιδεώδη, παρά την ύπαρξι τεραστίων λειτουργικών και κτιριακών αναγκών για τέτοιου μεγέθους συγκροτήματα.

β. Αισθανόμεθα να αναβλύζη από τα βάθη της ψυχής μας η ανάγκη να διακηρύξουμε προς πάντας, εξ αιτίας του εγερθέντος θορύβου, την πραγματικότητα την οποία καθημερινώς βιώνουμε εδώ στο Αγιώνυμον Όρος, ότι δηλαδή οι οικήτορες Αυτού Μοναχοί, και ακτήμονες τυγχάνουν και τον αγώνα προς επίτευξι της αρετής και καταπολέμησι των ποικίλων παθών της ψυχής μετά πολλού κόπου και μόχθου μετέρχονται. Οι μοναχοί αγωνίζονται με την προσωπική τους διακονία, τη νηστεία, την αγρυπνία, την αυταπάρνηση και την προσευχή. Τούτο αβιάστως, για κάθε καλοπροαίρετο, συμπεραίνεται από την εμπειρία και μαρτυρία των χιλιάδων ευλαβών προσκυνητών που προσέρχονται όλες τις περιόδους του έτους και φιλοξενούνται, πάνω από 300.000 ετησίως, συνδιαιτώμενοι και συναναστρεφόμενοι με τους μοναχούς.

γ. Το Άγιον Όρος, όπως προσφυώς ελέχθη, αποτελεί κοιτίδα του πολιτισμού και της πίστεώς μας, την πνευματική παρακαταθήκη του σύμπαντος κόσμου. Και οφείλουμε να το διαφυλάξουμε ως κόρη οφθαλμού. Αυτό το πνεύμα του ιερού

χρέους διακατέχει όλους που έχουμε την τιμή και την ευλογία να συνεχίζουμε την μακραίωνα αγιορειτική παράδοσι της ασκήσεως και λειτουργικής ζωής, όπου καθημερινώς προσφέρεται η αναίμακτος θυσία υπέρ της του κόσμου ζωής και σωτηρίας. Όπου καίει άσβηστο το κανδήλι της ορθοδόξου πίστεως και ευλαβείας. Όπου τόσες ψυχές αφανών μοναχών αγωνίζονται, προσεύχονται, δέχονται τη Χάρι και η ύπαρξί τους αποτελεί για όλους εστία πνευματικής χαράς και παρακλήσεως.
δ. Έχουμε την ευλογία να ζη το Άγιον Όρος. Να λειτουργούν κανονικώς όλες οι Μονές, Σκήτες, Κελλία, Ησυχαστήρια. Να παρουσιάζεται και κατά την εποχή μας άνθησι του αγιορειτικού μοναχισμού. Να έχουμε αγαστή συνεργασία, κατανόησι και συμπαράστασι εκ μέρους της Ελληνικής Πολιτείας. Ως προς αυτό το Όρος, το Άγιον, την πίστι, τη ζωή, την αποστολή του και όλα τα προνόμια που του δόθηκαν δια των αιώνων από τους εκάστοτε ευσεβείς άρχοντες της Πολιτείας και της Εκκλησίας, μένουμε ανυποχώρητοι. Δεν έχουμε δικαίωμα ούτε διάθεσι να θυσιάσουμε το ελάχιστο από την ακρίβεια της πίστεως, την υπακοή στη μοναχική παράδοσι και τα προνόμια που απέκτησε το Άγιον Όρος και του εξασφάλισαν τη δυνατότητα να ζη αδιάκοπα πάνω από χίλια χρόνια, περνώντας μέσα από κοσμογονικές ανακατατάξεις και αλλαγές ξένων κατοχών και καθεστώτων. Αυτή δε η εμμονή της πίστεως και η θυσία της ζωής μας υπαγορεύεται από την πλησμονή της χάριτος που απολαμβάνουμε μέσα στην αγιορειτική άσκησι και ησυχία.
7. Μέχρι την μικρασιατική καταστροφή (1922), το Άγιον Όρος εξεπλήρωνε την αποστολή του με πόρους από τον προσωπικό κόπο των μοναχών και από την καλλιέργεια των μετοχιακών αγροτικών εκτάσεων, που κατ’ εξοχήν ευρίσκοντο στην Βόρειο Ελλάδα. Στις δυσχερείς τότε στιγμές του Έθνους, το Άγιον Όρος με αίσθημα ευθύνης και αλληλεγγύης παρεχώρησε 1.200.000 στρέμματα γης για την αποκατάστασι των ακτημόνων και προσφύγων, γεγονός το οποίο ούτε μνημονεύεται ούτε αποτιμάται όσο θα έπρεπε• αντιθέτως αποσιωπάται και παραθεωρείται.
8. Τελικά δι’ ολίγων θέλουμε να πούμε τα εξής:
• Δεν ζητούμε την ειδική μεταχείρισι και επιείκεια κανενός.
• Δεν διαπραγματευόμεθα ως Άγιον Όρος έναντι ουδενός τιμήματος ό,τι παρελάβαμε από τους αγίους Πατέρες της πίστεώς μας και τους κτήτορες των ιερών καθιδρυμάτων μας. Και όλο αυτό από την αίσθησι της μοναδικής αξίας της ορθοδόξου πίστεως και λειτουργικής θεολογίας, που αποτελεί την ελπίδα πάντων των περάτων της γής.
• Καλούμε τον πιστό λαό και κάθε καλοπροαίρετο πολίτη να δείξη το απαιτούμενο μέτρο και την υπομονή για την άρσι αυτής της δοκιμασίας.
• Τέλος καλούμε την Ελληνική Πολιτεία, έστω και υπ’ αυτές τις συνθήκες, να κατανοήση και να προστατεύση την ιδιαιτερότητα του Αγίου Όρους, να

αναγνωρίση την εργώδη προσπάθεια των μοναχών του Αγίου Όρους για τη φροντίδα και προστασία του Τόπου τους, να ενθαρρύνη τις πρωτοβουλίες των Αγιορειτικών Αρχών σε μία γόνιμη συνεργασία με τους αρμοδίους για τη διευθέτησι των εκκρεμοτήτων και να ακούση τα δίκαια αιτήματά τους. Το αποτέλεσμα θα είναι εφάμιλλο και αντάξιο της ιστορίας και της διαχρονικής σημασίας του ονόματος του Αγίου Όρους.

• Ευχή του Σώματος της ΕΔΙΣ και όλων των Αγιορειτών είναι, με την βοήθεια της Εφόρου και Προστάτιδος του Αγίου Όρους Υπεραγίας Θεοτόκου, να συνεχίση το Άγιον Όρος να αποτελή, όπως διαχρονικά ήταν και είναι, Τόπο καταλλαγής, ελπίδος και σωτηρίας, παρά τις δυσκολίες και τους πειρασμούς.

Άπαντες οι εν τη Εκτάκτω Διπλή Ιερά Συνάξει Αντιπρόσωποι και Προϊστάμενοι
τών Κ΄ Ιερών και Ευαγών Μονών του Αγίου Όρους Άθω.